

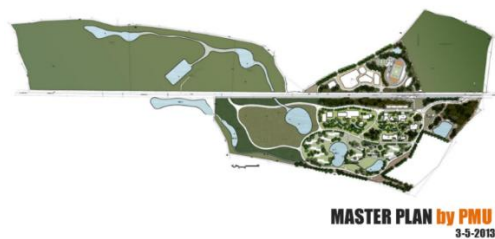
ป่าเต็งรัง มจร.ราชบุรี

"ป่าเต็งรัง" เรียกชื่อป่าที่มี
ความอุดมสมบูรณ์ของพืช
และสัตว์มากกว่าป่าอื่นๆ ป่า
เต็งรังมีความสำคัญทาง
ธรรมชาติและเป็นส่วนหนึ่ง
ของวงจรชีวิตโลก



มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ราชบุรี ตั้งอยู่ในพื้นที่กว่า 1,117 ไร่ ของตำบลรางบัว
อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ภูมิประเทศลาดลงจากเขาสนและเป็นป่าเต็งรังที่แห้งแล้งตามฤดูกาล

K M U T T R A T C H A B U R I 22-5-2013



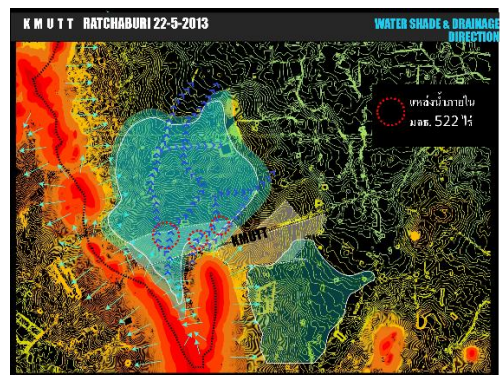
MASTER PLAN by PMU
3-5-2013

จากบริบททางธรรมชาติที่ท้าทาย มหาวิทยาลัยได้วาง
แนวนโยบายพัฒนาวิทยาเขตโดยมุ่งรักษาสีเขียวเดิมไว้
ให้มากที่สุด พร้อมกำหนดพื้นที่สำหรับการจัดการศึกษา ที่
อยู่อาศัย และพื้นที่อนุรักษ์ให้มีความสมดุล

ภายใต้แนวคิด Green and Clean Campus มหาวิทยาลัย
ได้ออกแบบพื้นที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการอยู่อาศัยแบบ
Residential College ส่งเสริมการใช้ชีวิตร่วมกันของ

นักศึกษาและบุคลากรท่ามกลางพื้นที่สีเขียวที่ร่มรื่น ภูมิทัศน์โดยรวมได้รับการออกแบบให้ผสานพืช
พรรณต่างถิ่นเข้ากับระบบนิเวศป่าเต็งรังอย่างมีคุณค่า
สร้างบรรยากาศการเรียนรู้

เนื่องจากพื้นที่มีข้อจำกัดด้านน้ำตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง
มหาวิทยาลัย จึงพัฒนาระบบจัดการน้ำอย่างเป็นระบบผ่าน
การศึกษาและออกแบบภูมิทัศน์ด้วยหลักวิชาการ โดยขุด
บ่อน้ำจำนวน 6 บ่อ เพื่อกักเก็บน้ำรวมกว่า 200,000
ลูกบาศก์เมตร รองรับทั้งการใช้น้ำในปัจจุบันและการ



WATER SHADE & DRAINAGE DIRECTION

ขยายตัวของวิทยาเขตในอนาคต นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญต่อการจัดการน้ำดีและน้ำเสียเพื่อป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ป่าเต็งรังใน มจร. วิทยาเขตราชบุรี มีลักษณะโครงสร้างแบ่งเป็น 2 ชั้นเรือนยอด ไม่นับพืชชั้นพื้นป่า เรือนยอดชั้นบนสูงประมาณ 7-8 เมตร ขึ้นอยู่ในบริเวณที่มีดินตื้น ลักษณะเป็นหินศิลาแลง มีหินโผล่ปกคลุม เป็นบริเวณกว้าง และมีความแห้งแล้ง พันธุ์ไม้สำคัญที่พบในป่าเต็งรังส่วนใหญ่เป็นไม้วงศ์ยาง Dipterocarpaceae ซึ่งเป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ที่สามารถปรับตัวให้เติบโตได้ดีในสภาพพื้นที่แห้งแล้งและดินค่อนข้างตื้นของป่าเต็งรัง ไม้ที่พบได้บ่อย พรรณไม้เด่นในเรือนยอดชั้นบน ได้แก่ เต็ง รัง เหียง พลวง และพะยอม เรือนยอดชั้นไม้พุ่ม ได้แก่ กล้วยเต่า ประหล้ายม ปุ่มเป้ง เป็นต้น



นอกจากนี้ยังพบ **ไม้ในสกุล Bauhinia** เป็นพรรณไม้ในวงศ์ถั่วที่มีเสน่ห์เฉพาะตัว ด้วยรูปทรงใบแปลกตาแยกเป็นสองแฉกคล้ายรูปหัวใจหรือไต ทำให้ดูอ่อนโยนและน่าหลงใหล พบได้ทั้งแบบไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม และไม้เลื้อย ซึ่งช่วยเพิ่มความหลากหลายให้กับธรรมชาติ ชนิดที่พบได้บ่อยและโดดเด่นในป่าเต็งรัง เช่น อรพิม แสงพัน และเสี้ยวป่า ต่างผลัดเปลี่ยนกันออกดอกสร้างสีสันให้ป่าในแต่ละฤดูกาล ไม้เพียงเป็นความงามทางธรรมชาติ แต่ยังเป็นสื่อให้ทุกช่วงวัยได้เรียนรู้ถึงความงดงาม ความหลากหลาย และความสัมพันธ์อันละเอียดอ่อน ของระบบนิเวศในผืนป่าอีกด้วย



ไม้ในสกุล *Bauhinia*

พืชหัวเป็นกลุ่มพืชชั้นล่าง ช่วยปกคลุมพื้นดิน เก็บความชื้น และป้องกันการพังทลายของดิน เมื่อถึงฤดูฝน พืชเหล่านี้จะแตกยอดและผลิตดอกสีสดใสสร้างความมีชีวิตชีวาให้กับผืนป่า ตัวอย่างเช่น

เปราะป่า และอวแดง-อวขาว หรือที่รู้จักกันว่ากระเจียว จนเป็นที่มาของชื่อหมู่บ้านซึ่งเป็นที่ตั้งของ มจร.ราชบุรี คือหมู่บ้านรางดอกอว ต.รางบัว นอกจากความงามตามธรรมชาติแล้ว พืชหัวเหล่านี้ยังมี คุณค่าทางสมุนไพรและอาหาร



เปราะป่า



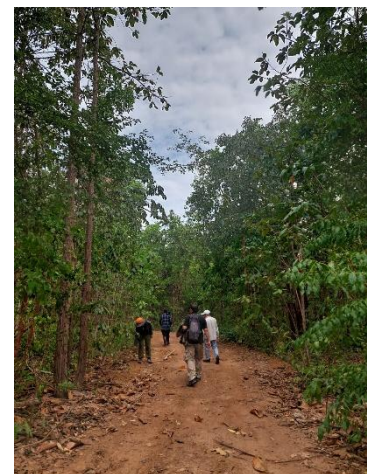
กระเจียว



ดาวแดง

และมีความหลากหลายของเห็ดชนิดต่างๆ ป่าเต็งรังนั้นเป็นป่าแห้งผลัดใบที่มีความหลากหลายของ ชนิดพันธุ์น้อยกว่าป่าชื้น แต่มีความเฉพาะตัวสูง เนื่องจากสภาพดินตื้น ความชื้นต่ำ และอุณหภูมิผัน ผวน การดำรงอยู่ของป่าในลักษณะนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการย่อยสลายอินทรีย์วัตถุและการหมุนเวียน ธาตุอาหาร ซึ่ง “เห็ด” ที่เป็นสิ่งมีชีวิตในอาณาจักรฟังไจ (Fungi) มีบทบาทสำคัญ ที่ทำหน้าที่ย่อย สลายซากพืชและไม้ผุ รวมถึงสร้างความสัมพันธ์แบบไมคอร์ไรซากับไม้ในวงศ์ยาง (Dipterocarpaceae) เช่น เต็ง รัง และเหียง อีกทั้งยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดูดซึมน้ำและแร่ธาตุ ในสภาพแวดล้อมที่จำกัด ส่งผลให้ป่าเต็งรังสามารถรักษาสมดุลเชิงนิเวศและคงความหลากหลายของ เห็ดชนิดต่างๆ รวมถึงสัตว์เช่น นก ไก่ป่า สัตว์เลื้อยคลาน กระต่าย กระรอก และแมลงหลาย ชนิด ทางชีวภาพได้อย่าง

ทีมวิจัยจาก มจร.ราชบุรี ร่วมกับกลุ่มงานวิจัยเห็ด ธนาकर ทรัพยากรชีวภาพแห่งชาติ (NBT) มีการสำรวจในพื้นที่ป่าเต็งรัง มจร. ราชบุรี พบเห็ดหลายกลุ่มที่บ่งชี้ได้ถึงการมีระบบนิเวศที่สมบูรณ์ ของผืนป่าเต็งรัง มจร. ราชบุรี ซึ่งการกระจายของเห็ดในป่าเต็งรัง สะท้อนความสัมพันธ์ของระบบนิเวศดิน อินทรีย์วัตถุ และพืชพรรณที่ มีลักษณะเฉพาะในพื้นที่แห้งแล้ง โดยเห็ดแต่ละกลุ่มมีโครงสร้างและ บทบาททางนิเวศแตกต่างกัน ดังนี้



1. กลุ่มเห็ดหลินจือ (*Ganoderma* spp.)

เห็ดหลินจือจัดอยู่ในกลุ่มเห็ดเนื้อแข็ง (polypore fungi) มีลักษณะเด่นคือดอกแข็ง รูปพัด ผิวเป็นมันวาว พบขึ้นบนไม้ผุหรือโคนต้นไม้ที่กำลังเสื่อมสภาพ ชนิดนี้เป็น ผู้ย่อยสลายลิกนินและเซลลูโลสระดับสูง (white-rot fungi) ทำให้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการย่อยสลายไม้เนื้อแข็งของไม้



วงศ์ยางที่ผุพังในป่าเต็งรัง กระบวนการย่อยสลายของหลินจือช่วยปลดปล่อยคาร์บอนและธาตุอาหารกลับคืนสู่ดิน ทำให้เกิดการหมุนเวียนธาตุอาหารอย่างต่อเนื่อง เห็นได้ชัดว่ากลุ่มหลินจือสะท้อน อัตราการสลายเนื้อไม้ และความสมบูรณ์ของระบบย่อยสลายในพื้นที่

2. กลุ่มเห็ดรังนก (*Cyathus* spp., *Nidularia* spp.)



เห็ดรังนกจัดอยู่ในกลุ่ม Nidulariaceae มีลักษณะเป็นถ้วยขนาดเล็ก ภายในมีโครงสร้างคล้าย “ไข่เห็ด” หรือ peridioles ซึ่งเป็นแหล่งบรรจุสปอร์ จุดเด่นคือเป็นเห็ดที่อาศัยแรงกระแทกของหยดน้ำในการดีดสปอร์ออกจากถ้วย กระบวนการนี้เรียกว่า splash-cup dispersal เป็นกลไกการแพร่กระจายสปอร์ที่พบในระบบนิเวศที่มีชั้นใบไม้ปกคลุมหนาแน่น เห็ดรังนกจึง

มีบทบาทสำคัญใน การย่อยสลายเศษใบไม้และเศษอินทรีย์วัตถุระดับผิวดิน และเป็นตัวบ่งชี้ความต่อเนื่องของกระบวนการสลายสารอินทรีย์ภายในป่าเต็งรัง

3. กลุ่มเห็ดปะการัง (*Clavaria* และ *Ramaria* spp.)

เห็ดกลุ่มนี้มีลักษณะเด่นคือดอกแตกแขนงคล้ายปะการัง บางชนิดสีเหลือง ขาว หรือส้ม จัดเป็นกลุ่มเห็ดที่ย่อยสลายอินทรีย์วัตถุในชั้นดินและเศษใบไม้ กลุ่มนี้ช่วยเพิ่มความพรุนของดินและส่งเสริมโครงสร้างดินในช่วงฤดูฝน บางชนิดอาจเชื่อมโยงกับรากพืชในรูปแบบ



endomycorrhiza ซึ่งช่วยเพิ่มพื้นที่ผิวในการดูดซึมน้ำและธาตุอาหารในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำตามลักษณะของป่าเต็งรัง การพบเห็ดปะการังมักบ่งบอกถึงพื้นที่ที่มีการฟื้นฟูป่าอินทรีย์วัตถุอย่างต่อเนื่อง

4. เห็ดโคน (Termitomyces spp.)



เห็ดโคนมีความสัมพันธ์โดยตรงกับปลวกในรูปแบบ mutualism โดยเห็ดเจริญในโครงสร้างที่เรียกว่า “รังอับเห็ด (fungus comb)” ซึ่งปลวกสร้างขึ้นจากเศษพืชที่ผ่านการบดเคี้ยว เส้นใยเห็ดทำหน้าที่ ย่อยสลายเซลลูโลสให้เป็นอาหารที่ปลวกสามารถย่อยได้ ขณะที่ปลวกช่วยควบคุมอุณหภูมิ ความชื้น และป้องกันศัตรูของเส้นใย เห็ดโคนเป็นเห็ดที่เกิดเฉพาะในระบบนิเวศที่มีรัง

ปลวกขนาดใหญ่และมีอินทรีย์วัตถุหมุนเวียนต่อเนื่อง จึงเป็นดัชนีบ่งชี้ “สุขภาพของระบบนิเวศใต้ดิน” การกระจายของเห็ดโคนมักสัมพันธ์กับพื้นที่ที่มีชนิดไม้ผลัดใบ เช่น เต็ง รัง และเหียง เนื่องจากมีเศษใบไม้จำนวนมากที่เหมาะสมต่อปลวกและเส้นใยเห็ด

เห็ดโคนกับป่าเต็งรัง

การเกิดเห็ดโคนในป่าเต็งรังสัมพันธ์กับการกระจายของรังปลวกซึ่งมักพบมากบริเวณต้นเต็ง รัง และเหียงที่มีเศษใบไม้สะสมหนาแน่น โครงสร้างรังปลวกที่มีความชื้นคงที่และมีอินทรีย์วัตถุหมุนเวียนต่อเนื่อง ทำให้เป็นจุดกำเนิดของดอกเห็ดโคนในช่วงต้นฤดูฝน เห็ดชนิดนี้จึงเป็นตัวบ่งชี้ความสมบูรณ์ของระบบใต้ดินและสุขภาพของชั้นอินทรีย์วัตถุในป่าเต็งรัง เห็ดโคนยังได้สร้างรายได้ให้กับชุมชนเป็นส่วนสำคัญต่อเศรษฐกิจชุมชนของพื้นที่



เห็ดระโงก ไม้วงศ์ยาง และกิจกรรมการเรียนรู้

เห็ดระโงก (*Amanita* spp.) เป็นเห็ดที่สร้างไมคอร์ไรซาร่วมกับไม้ในวงศ์ยางอย่างชัดเจนโดยเส้นใยของเห็ดแผ่กระจายรอบระบบรากของต้นไม้ ช่วยเพิ่มการดูดซึมฟอสฟอรัสและธาตุอาหารรองในสภาพดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ การพบเห็ดระโงกจึงสะท้อนความสัมพันธ์ทางนิเวศระหว่างเห็ด ไม้ยืนต้น และโครงสร้างดิน

การใช้เห็ดระโงกเป็นฐานกิจกรรมการเรียนรู้สามารถส่งเสริมความเข้าใจด้านนิเวศวิทยาของป่าเต็งรัง เช่น การสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งเห็ดและชนิดต้นไม้ การประเมินความชื้นและความหนาของชั้นอินทรีย์วัตถุที่เอื้อต่อการเกิดดอกเห็ด การทดลองเสริมอินทรีย์วัตถุรอบต้นเหียงเพื่อศึกษาผลต่อการเกิดไมคอร์ไรซา



การใช้เห็ดระโงกเป็นฐานกิจกรรมการเรียนรู้

ความสำคัญของป่าเต็งรังต่อการเก็บกักก๊าซเรือนกระจก



คุณค่าที่สำคัญของป่าไม้อีกหนึ่งอย่างที่เรารู้จักกันดีก็คือ การเป็นแหล่งดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ จนอาจเรียกได้ว่า "ป่าคือปอดของโลก" ที่ช่วยเปลี่ยนมลพิษให้กลายเป็นอากาศที่ดีแก่คนเราและสิ่งมีชีวิตอื่นๆ โดยป่าแต่ละชนิดก็จะมีความสามารถในการกักเก็บคาร์บอนแตกต่างกันไป ตามชนิดพันธุ์ของต้นไม้ ช่วงการเจริญเติบโต และสภาพแวดล้อมรอบข้าง ป่าเต็งรังเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอน (carbon sequestration) โดยต้นไม้ในป่าจะดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากบรรยากาศเพื่อนำไปใช้ในการสังเคราะห์

ด้วยแสง และเก็บคาร์บอนไว้ในส่วนต่าง ๆ ของต้นไม้ เช่น ลำต้น กิ่ง และราก นอกจากนี้ คาร์บอนยัง

สามารถถูกเก็บสะสมไว้ในดินของป่าได้ด้วย แม้ว่าป่าเต็งรังจะมีความหนาแน่นน้อยกว่าป่าประเภทอื่น แต่ก็ยังคงมีบทบาทสำคัญในการช่วยลดก๊าซเรือนกระจก พื้นที่ป่าเต็งรัง มจร.ราชบุรี สามารถดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ 9,259.93 ตัน/ปี

มจร. ราชบุรี ได้ดำเนินงาน “โครงการศูนย์เรียนรู้ป่าเต็งรัง” โดยกำหนดพื้นที่ป่าประมาณ 21 ไร่ ที่มีเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร ได้จำแนกชนิดพรรณไม้ จัดเก็บฐานข้อมูลพรรณไม้และระบบนิเวศป่าเต็งรัง โดยรวบรวมไว้ในฐานข้อมูลราชบุรีศึกษา” ชื่อว่า “ฐานข้อมูลต้นไม้ มจร. (ราชบุรี)

มีพรรณไม้ จำนวน 77 ชนิด เว็บไซต์ <https://rbkm.kmutt.ac.th/> เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ นักศึกษา อาจารย์ และบุคลากร ได้เห็นความสำคัญของการศึกษาเรียนรู้ และการอนุรักษ์ป่าไม้ในพื้นที่ให้ยั่งยืน รวมถึงการ ดำเนินงานตามนโยบายของมหาวิทยาลัยการปลดปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ของ มจร. ภายในปี ค.ศ. 2040 (KMUTT Carbon Neutrality 2040) และช่วยลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ช่วยลด มลภาวะอากาศเป็นพิษจากฝุ่นและหมอกควัน อีกทั้งช่วยลดภาวะโลกร้อน โดยโครงการศูนย์เรียนรู้ป่าเต็งรัง ได้จัดกิจกรรม 4 ประเภท ได้แก่ (1) เส้นทางศึกษาธรรมชาติพร้อมป้าย QR Code, (2) ฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติออนไลน์พร้อมพิกัด GPS, (3) สื่อการเรียนรู้รูปแบบภาพ คลิปวิดีโอ



และสื่อเสมือน และ (4) กิจกรรมเชิงปฏิบัติ เช่น การเพาะกล้าไม้ การปลูกต้นไม้ และการสำรวจเห็ดรา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมออนไลน์ 1586 คน พบว่า ผู้ที่เข้ามาศึกษา มีความรู้และเข้าใจ ในลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของไม้ป่าเต็งรังแต่ละชนิด ทำให้เกิดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับพืชพรรณต่างๆ และเพื่อตอบสนองความต้องการใช้พื้นที่เพื่อการเรียนการสอน และเพื่อการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ให้มากที่สุด รวมทั้งการศึกษานกในพื้นที่ป่า



The screenshot shows the Joomla! 1.5.23 website. At the top, there is a navigation bar with the Joomla! logo, a search bar, and a language selector set to 'English'. Below the navigation bar is a large banner image featuring a modern building complex. Underneath the banner, there is a section titled 'Communities in Joomla!' which lists various community links, each accompanied by a small thumbnail image. The links include 'Joomla! 1.5.23', 'Joomla! 1.5.22', 'Joomla! 1.5.21', 'Joomla! 1.5.20', 'Joomla! 1.5.19', 'Joomla! 1.5.18', 'Joomla! 1.5.17', 'Joomla! 1.5.16', 'Joomla! 1.5.15', 'Joomla! 1.5.14', 'Joomla! 1.5.13', 'Joomla! 1.5.12', 'Joomla! 1.5.11', 'Joomla! 1.5.10', 'Joomla! 1.5.9', 'Joomla! 1.5.8', 'Joomla! 1.5.7', 'Joomla! 1.5.6', 'Joomla! 1.5.5', 'Joomla! 1.5.4', 'Joomla! 1.5.3', 'Joomla! 1.5.2', 'Joomla! 1.5.1', 'Joomla! 1.5.0', 'Joomla! 1.5.0-RC1', 'Joomla! 1.5.0-RC2', 'Joomla! 1.5.0-RC3', 'Joomla! 1.5.0-RC4', 'Joomla! 1.5.0-RC5', 'Joomla! 1.5.0-RC6', 'Joomla! 1.5.0-RC7', 'Joomla! 1.5.0-RC8', 'Joomla! 1.5.0-RC9', 'Joomla! 1.5.0-RC10', 'Joomla! 1.5.0-RC11', 'Joomla! 1.5.0-RC12', 'Joomla! 1.5.0-RC13', 'Joomla! 1.5.0-RC14', 'Joomla! 1.5.0-RC15', 'Joomla! 1.5.0-RC16', 'Joomla! 1.5.0-RC17', 'Joomla! 1.5.0-RC18', 'Joomla! 1.5.0-RC19', 'Joomla! 1.5.0-RC20', 'Joomla! 1.5.0-RC21', 'Joomla! 1.5.0-RC22', 'Joomla! 1.5.0-RC23', 'Joomla! 1.5.0-RC24', 'Joomla! 1.5.0-RC25', 'Joomla! 1.5.0-RC26', 'Joomla! 1.5.0-RC27', 'Joomla! 1.5.0-RC28', 'Joomla! 1.5.0-RC29', 'Joomla! 1.5.0-RC30', 'Joomla! 1.5.0-RC31', 'Joomla! 1.5.0-RC32', 'Joomla! 1.5.0-RC33', 'Joomla! 1.5.0-RC34', 'Joomla! 1.5.0-RC35', 'Joomla! 1.5.0-RC36', 'Joomla! 1.5.0-RC37', 'Joomla! 1.5.0-RC38', 'Joomla! 1.5.0-RC39', 'Joomla! 1.5.0-RC40', 'Joomla! 1.5.0-RC41', 'Joomla! 1.5.0-RC42', 'Joomla! 1.5.0-RC43', 'Joomla! 1.5.0-RC44', 'Joomla! 1.5.0-RC45', 'Joomla! 1.5.0-RC46', 'Joomla! 1.5.0-RC47', 'Joomla! 1.5.0-RC48', 'Joomla! 1.5.0-RC49', 'Joomla! 1.5.0-RC50', 'Joomla! 1.5.0-RC51', 'Joomla! 1.5.0-RC52', 'Joomla! 1.5.0-RC53', 'Joomla! 1.5.0-RC54', 'Joomla! 1.5.0-RC55', 'Joomla! 1.5.0-RC56', 'Joomla! 1.5.0-RC57', 'Joomla! 1.5.0-RC58', 'Joomla! 1.5.0-RC59', 'Joomla! 1.5.0-RC60', 'Joomla! 1.5.0-RC61', 'Joomla! 1.5.0-RC62', 'Joomla! 1.5.0-RC63', 'Joomla! 1.5.0-RC64', 'Joomla! 1.5.0-RC65', 'Joomla! 1.5.0-RC66', 'Joomla! 1.5.0-RC67', 'Joomla! 1.5.0-RC68', 'Joomla! 1.5.0-RC69', 'Joomla! 1.5.0-RC70', 'Joomla! 1.5.0-RC71', 'Joomla! 1.5.0-RC72', 'Joomla! 1.5.0-RC73', 'Joomla! 1.5.0-RC74', 'Joomla! 1.5.0-RC75', 'Joomla! 1.5.0-RC76', 'Joomla! 1.5.0-RC77', 'Joomla! 1.5.0-RC78', 'Joomla! 1.5.0-RC79', 'Joomla! 1.5.0-RC80', 'Joomla! 1.5.0-RC81', 'Joomla! 1.5.0-RC82', 'Joomla! 1.5.0-RC83', 'Joomla! 1.5.0-RC84', 'Joomla! 1.5.0-RC85', 'Joomla! 1.5.0-RC86', 'Joomla! 1.5.0-RC87', 'Joomla! 1.5.0-RC88', 'Joomla! 1.5.0-RC89', 'Joomla! 1.5.0-RC90', 'Joomla! 1.5.0-RC91', 'Joomla! 1.5.0-RC92', 'Joomla! 1.5.0-RC93', 'Joomla! 1.5.0-RC94', 'Joomla! 1.5.0-RC95', 'Joomla! 1.5.0-RC96', 'Joomla! 1.5.0-RC97', 'Joomla! 1.5.0-RC98', 'Joomla! 1.5.0-RC99', 'Joomla! 1.5.0-RC100'.

	2505	silkyuho	Schmitz, Simon
	2506	silkyuwoy	Schmitz, Simon
	2507	silkyugi	Schmitz, Simon
	2508	silkyuam	Schmitz, Simon
	2509	silkyuho	Schmitz, Simon
	2510	silkyuhang	Schmitz, Simon
	2511	silkyuho	Schmitz, Simon
	2512	silkyuho	Schmitz, Simon
	2513	silkyuhang	Schmitz, Simon
	2514	silkyuhang	Schmitz, Simon
	2515	silkyuhang	Schmitz, Simon



NATURE TRAIL เส้นทางปั่นจักรยานและจุดแวะชมธรรมชาติ ที่ให้ทั้งความสนุกและโอกาสเรียนรู้ธรรมชาติอย่างใกล้ชิด เพลิดเพลินกับดงพรรณไม้เฉพาะถิ่น มุมชมวิว scenery ที่สวยงาม และระบบนิเวศป่าเต็งรัง เหมาะสำหรับทุกช่วงวัย เพื่อการพักผ่อนจิตใจสัมผัสความสงบและเสียงของธรรมชาติ การออกกำลังกายในบรรยากาศที่ไม่เหมือนที่ใด

จุดที่ 2 “เนินนั้บดาว” เกิดจากดินที่ได้จากการขุดบ่อน้ำ จนกลายเป็นจุดชมวิวมมสูงที่โดดเด่นและสวยงาม ด้านหลังเป็นแนวเขาสน ส่วนด้านหน้า



A young woman with dark hair tied back, wearing a black t-shirt and light-colored shorts, stands next to an orange bicycle on a dirt path. The path is lined with tall, thin trees, and the sky is clear and blue.

มิดีที่ท้องฟ้าเปิด ที่นี่คือจุดชมดาวทั้งดงาม เหมาะสำหรับพักผ่อน
และสัมผัสความเงียบสงบของธรรมชาติยามค่ำคืน

จุดที่ 3 “บ่อเสี้ยวพระจันทร์” เกิดจากการออกแบบภูมิสถาปัตย์ให้รับและกักเก็บน้ำตามแนวความสูงของพื้นที่ น้ำที่ไหลมาจากแนวเขาสนถูกรวบรวมไว้ในบ่อความจุ 49,800 ลูกบาศก์เมตร ท่ามกลางป่าธรรมชาติ กลายเป็นแหล่งน้ำสำคัญและที่อยู่อาศัยของนก แมลง และสัตว์หลากหลายชนิด สัมผัสความงดงามของระบบนิเวศและเรียนรู้การอยู่ร่วมกันของธรรมชาติอย่างสมดุล



บ่อเสี้ยวพระจันทร์

จุดที่ 4 “ดงอรพิม” เป็นพื้นที่เฉพาะที่พบต้นอรพิม หรือ “คิ้วนาง” (*Bauhinia winitii*) ขึ้นอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม คาดว่าเกิดจากการกระจายพันธุ์ตามธรรมชาติและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโต อรพิมเป็นไม้เถาเนื้อแข็งในสกุลชงโค มีมือเกาะ กิ่งอ่อน



มีขนสีน้ำตาล ใบประกอบ และดอกขนาดใหญ่คล้ายดอกลิลลี่ มี 5 กลีบ สีขาว 4 กลีบ สีเหลือง 1 กลีบ โดดเด่นสะดุดตา เมื่อออกฝักจะมีลักษณะยาว



คล้ายดาบ ภายในมีเมล็ดแบนจำนวนมาก พืชชนิดนี้เป็นพรรณไม้เฉพาะถิ่นของประเทศไทย ใช้ประโยชน์ทางสมุนไพรได้ เช่น แก้ก้องเสีย แก้วปวดศีรษะ ขับเสมหะ และแก้บิด ในพื้นที่ป่าเต็งรังของ มจร. ราชบุรียัง

พบไม้ในตระกูลเดียวกัน เช่น แสลงพัน และเสี้ยวป่า สะท้อนถึงความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพของระบบนิเวศที่น่านศึกษาและอนุรักษ์ไว้

จุดที่ 5 “สวนไผ่” (Bamboo Garden) เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์ไผ่จากป่าตะนาวศรีและพื้นที่อื่น ๆ รวมกว่า 44 สายพันธุ์ โดยมีพันธุ์เด่นของตะนาวศรีปลูกเปรียบเทียบกับพันธุ์ไผ่จากถิ่นต่าง ๆ เพื่อศึกษาการเจริญเติบโตและลักษณะเฉพาะของแต่ละสายพันธุ์ พื้นที่แห่งนี้ไม่เพียงเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านพฤกษศาสตร์และการอนุรักษ์พันธุ์ไม้เท่านั้น แต่ยังมอบบรรยากาศร่มรื่นสวยงาม เดินชม และเรียนรู้ความหลากหลายของพืชเศรษฐกิจที่มีคุณค่าทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรม



จุดที่ 7 “สวนสมุนไพร” (Herb Garden) เป็นแหล่งรวบรวมไม้หัวและพืชสมุนไพรที่พบในป่าเต็งรังและชุมชน ซึ่งนำมาใช้ประโยชน์ทางยาและอาหาร เช่น ว่านชักมดลูก บำรุงมดลูกและแก้ประจำเดือน ผิดปกติ ว่านสาวหลง ช่วยบำรุงร่างกายและเสริมความงาม ขมิ้นอ้อยและขมิ้นขาว แก้ปวด แก้อักเสบ ว่านม้าเลื่องและว่านมหาเมฆ ใช้บรรเทาอาการปวดเมื่อย ว่านเอ็นเลื่อง ฟันพุเอ็นและกล้ามเนื้อ ต้นอาวและอาว ช่วยแก้อาการไอและบำรุงร่างกาย ไพล แก้ฟกช้ำและลดอาการปวดเมื่อย สวนสมุนไพรแห่งนี้จึงเป็นทั้งแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ได้สัมผัสคุณค่าของพืชสมุนไพรไทยอย่างใกล้ชิด



จุดที่ 8 สุพรรณิการ์ หรือ ฝ้ายคำ Yellow cotton tree (*Cochlospermum religiosum* Alston.) วงศ์ COCHLOSPERMACEAE ถูกนำมาปลูกในพื้นที่ มจร.ราชบุรี เนื่องจากเป็นไม้โตเร็ว ทนแล้ง ให้ดอกสีเหลืองสดสวยงาม เมื่อปลูกตามแนวถนนหรือเป็นกลุ่ม ก็จะทำให้ความสดใสสวยงาม ลักษณะไม้

ยืนต้น ผลัดใบ สูง 5-12 เมตร เปลือกเรียบ สีน้ำตาลเทา กิ่งก้านมักคดงอ ใบเดี่ยวแผ่เป็นรูปฝ่ามือ มี 5 แฉก ปลายใบเป็นแฉกแหลม โคนใบเว้า ขอบใบเป็นคลื่น ดอกสีเหลืองสด ออกเป็นช่อที่ปลายยอด บานทีละดอกจากโคนไปยังปลายช่อดอก กลีบดอกจำนวนมาก) ดอกซ้อน) และมี 5 กลีบ (ดอกกลา) เกสรตัวผู้สีเหลืองจำนวนมากเรียงอยู่ที่กลางดอก ขนาดดอกบาน 6-8 ซม. ผลรูปไข่กลับ กว้าง 3 ซม. ยาว 5-7 ซม. เมื่อแห้งสีน้ำตาล เมล็ดจำนวนมาก มีปุยสีขาวคล้ายปุยฝ้ายหุ้มเมล็ด กระจายพันธุ์จาก อินเดีย ศรีลังกา และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบขึ้นกระจายอยู่ตามป่าเต็งรัง ในหน้าแล้งจะผลัดใบ และออกดอกสีเหลืองสะพรั่งทั้งต้น สวยงามมาก จึงนิยมปลูกเป็นไม้ประดับทั่วไป ชื่อละติน religiosa มาจากการที่ชาวอินเดียและศรีลังกาใช้ดอกไม้นี้ทางศาสนา โดยนำไปไหว้พระหรือบูชาเทพเจ้า ใน เทศกาลต่างๆ



ธันวาคม 2568

ผู้ให้ข้อมูลและเรียบเรียงโดย
ดร.ทศพร ทองเที่ยง
คุณสุภาวดี สังข์วรรณ
คุณธิดาพร โคตรพัฒน์
คุณอิทธิพล พวงมาเทศ